

Kézikönyv kezdő óvónőknek

Kezdő óvodapedagógusként, alig elhagyva a képző falait, nem kis kihívást jelent első ízben tanévet indítani, egy gyermekcsoport nevelését felvállalni. Ha tapasztalt pedagóguskollégákat kérdezzük, nagy valószínűséggel mindannyian emlékezni fognak arra a bizonyos első napra, amikor gyermekek és szülők tekintetének keresztüztében magabiztosan kellett fellépniük, éreztetve az érdekeltekkel, hogy szakmai tudásuk lehetővé teszi a gyermekek számára, hogy fejlődésük a legjobb körülmények között menjen végbe az óvodában.

A pályakezdő óvodapedagógus azonban gyakran kerülhet dilemmahelyzetbe. Bár a képzés évei alatt számos elméleti és gyakorlati órán vett részt, foglalkozásokat tervezett és valósított meg, a hétköznapi munka során akadhatnak kérdései, melyekre választ keres. Ebben segítheti őt a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Pedagógia és Alkalmazott Didaktika Intézetének oktatói által szerkesztett kézikönyv, melyben nemcsak az óvodai munka elméleti háttérének rövid összefoglalását találja meg, hanem gyakorlatias, konkrét ötleteket is kap az óvodai év megtervezésére vonatkozóan.

A könyv három nagyobb részre tagolódik: az első fejezet az óvodapedagógiai alapismereteket mutatja be, a második az óvodai tervezés gyakorlati megvalósítására ad példát, míg a harmadik részben az óvodai munka eredményes megvalósításához szükséges pedagógiai szakkifejezések szótárát találjuk.

Ahhoz, hogy átfogóbb képet nyerjünk a könyvről, tekintsük át röviden az egyes fejezeteit.

Az első részben a szerzők az érvényben lévő oktatási törvény (2011/1) és óvodai tanterv (2008) alapján tisztázzák az óvoda és az óvodai csoport fogalmát, funkcióit, majd az óvodai tanterv szemléletmódját megalapozó fogalmakat: tapasztalati terület, fejlesztési terület, a kettő közötti kapcsolat, a tapasztalati területekre vonatkozó részletes követelmények. A felsorolt követelmények ismerete az óvodapedagógus hatékony munkájának alapját képezi, hiszen ennek tudatában lehet kitűzni azokat a célokat, melyek megvalósítására az óvodai tevékenységek során törekedni kell. A tervezés szükségszerű, állítják a szerzők, majd az óvodai oktatásban meghonosodott integrált tervezésre vonatkozóan nyújtanak támpontot.

A második fejezet a könyv terjedelmesebb része, hiszen ebben konkrét tervek találhatunk, melyeket tapasztalt óvónők osztanak meg az olvasóközönséggel. Amint a könyv bevezetőjéből megtudhatjuk, a közölt tervek egy pályázati megmérettetésen vettek részt, a pályázatra beérkezett ötvennyolc pályamunkából válogatták ki ezeket.

Kezdő óvodapedagógusként talán a legnehezebb tervezési feladat az éves terv összeállítás, hiszen hallgatóként inkább kisebb időtartamra terveztek, heti, napi vagy foglalkozásterveket készítettek. Az éves terv elkészítésében nyújt segítséget Boitor Nóra és Sza-

bó Décsei Erika éves munkaterve, mely nemcsak formailag mutat utat, hanem a konkrét megvalósításra vonatkozóan is ötleteket adhat.

Az óvodai tervezés integrált megszervezése lehetőséget ad, s ugyanakkor el is várja az óvodapedagógustól, hogy projekteket valósítson meg a tanév során. A könyvben két konkrét projekttervet találunk Sumi-Nagy Noémi és Czier Hajnalka tollából.

A továbbiakban két heti tervet találunk a két óvodai szintre vonatkoztatva, az egyik egy mese (*Mint sót az ételben*), a másik az egészség köré (*Fő az egészség*) szervezi a héten megtartott tevékenységeket (szerzőik: Makranczi Erika–Orosz Júlia, Boitor Nóra–Kukta Annamária).

A továbbiakban integrált, outdoor tevékenységi terveket találunk, illetve példát egy reggeli találkozás forgatókönyvére. A bemutatott tervek, amint azt a szerzők az előszóban is említik, nem receptek, melyeket szóról-szóra követni kell, hanem olyan lehetőségeket mutatnak be, melyek akár a tapasztaltabb óvodapedagógusok érdeklődését is felkelthetik, és újabb, kreatívabb tevékenységek megtervezésére sarkallnak. Bálint Svella Éva az érzelmek varázslatos birodalmába vezeti el játszótársait, Bihari Katalin Noémi a tavasz hangulatát viszi be a gyermekcsoportba. Domokos Erika a fény és árnyék játékát teremti meg az óvodában, míg Takács Mária Terézia az óvodán kívüli tevékenységekre ad példát a szorgos méhecskék apropóján. A mese világába az égig érő paszuly kalauzolja el a gyerekeket Héb Ildikó tervében, majd Imre Judit és Péter Izabella a természet szertetére hívja fel a figyelmet.

Az óvodai tevékenységek napi rutinja a reggeli találkozás, melynek egy lehetséges forgatókönyvét Sopronyi Orsolya adja közre.

Végezetül két tervezéscsomagot is találunk a kézikönyvben: Gergely Erika, valamint Szilágyi Noémi és Volosin Szilvia szerzőpáros munkaterveit.

A kötet végén háromnyelvű (magyar–román–angol) pedagógiai terminológiai szótár található. Amint azt a szerkesztők a kötet bevezetőjében is megemlítik, a szótár közreadásával a szakkifejezések egységes használatát szeretnék elősegíteni az óvodapedagógusok körében.

A kézikönyv szemléletmódja azt tükrözi, hogy elmélet és gyakorlat csakis egymással összhangban, szervesen összefonódva segítheti igazán a gyakorló óvodapedagógus munkáját. Az óvodapedagógusnak tudatában kell lennie, mi áll a gyermek nevelésének, az óvodai munka megtervezésének hátterében ahhoz, hogy gyakorlatban magas szinten tudja megvalósítani hivatását, ugyanakkor az elméleti tudás mit sem ér, ha nem társul hozzá megfelelő kreativitás, a gyermek iránti érzékenység, játékoság. Ezek jegyében ajánlom a frissen megjelent könyvet a pályakezdő, de az örökké megújulni kívánó óvodapedagógusoknak is.

Birta Székely Noémi, Demény Piroska, Stark Gabriella (szerk.): *Kezdő óvónők kézikönyve. Az elmélettől a gyakorlati megvalósításig*. Ábel Kiadó, Kolozsvár, 2017.